

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-115-06

Druk nr 1165
Warszawa, 23 listopada 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

-o ratyfikacji Umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza, przyjętej na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza w dniu 23 maja 1997 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

(-) Jarosław Kaczyński

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 23 maja 1997 r. została przyjęta na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza Umowa o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza.

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tej Umowy,
- postanowienia Umowy są przyjęte, potwierdzone i będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZES RADY MINISTRÓW

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza, przyjętej na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza w dniu 23 maja 1997 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza, przyjętej na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza w dniu 23 maja 1997 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej umow mizynarodow

Mizynarodowy Trybunał Prawa Morza został utworzony na podstawie Aneksu VI do Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r. stanowiącego Statut Mizynarodowego Trybunału Prawa Morza. Artykuł 10 powyższego Aneksu określa jedynie w sposób ogólny, że przy wykonywaniu funkcji Trybunału Członkowie Trybunału korzystają z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych.

W związku z powyższym, w dniu 23 maja 1997 r., podczas VII Spotkania Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, przyjęto Umowę o przywilejach i immunitetach Mizynarodowego Trybunału Prawa Morza (MTPM).

Prawidłowe funkcjonowanie i wypełnianie zadań przez Mizynarodowy Trybunał Prawa Morza jest możliwy tylko wtedy, gdy zostanie zapewnione, że jego przywileje i immunitety będą przestrzegane w skali globalnej, przez jak największ liczbę państw. Ma to szczególne znaczenie w kontekście głównej misji Trybunału – to jest rozstrzygania spraw i wniosków, które zostały mu przedłożone zgodnie z Konwencj o prawie morza.

W celu zapewnienia Trybunałowi możliwości skutecznego działania jest konieczne przyznanie mu właściwego w tym celu zakresu przywilejów i immunitetów.

2. Różnice w dotychczasowym i projektowanym stanie prawnym

Umowa o przywilejach i immunitetach MTPM zawiera 35 artykułów, w których określone zostały przywileje i immunitety Trybunału oraz przywileje i immunitety osób, których funkcje s związane z jego działalnośc.

Artykuły 2-12 Umowy określają status prawny Trybunału jako instytucji oraz zakres przedmiotowy przysługujących mu immunitetów. Umowa wyposażyła Trybunał w osobowość prawn oraz zdolność do czynności prawnych (art. 2), a takżę szeroki zestaw przywilejów o charakterze majątkowym (art. 9, 10, 11, 12) oraz w zakresie łączności i prowadzenia oficjalnej korespondencji (art. 11).

Ponadto Umowa w art. 6 gwarantuje nietykalność archiwów i dokumentów Trybunału.

W celu umożliwienia sprawnego funkcjonowania Trybunału, Umowa przewiduje przyznanie szeregu przywilejów i immunitetów określonym kategoriom osób, których działalność jest nieodzowna do wykonywania zadań Trybunału. Przywileje i immunitety przyznawane są Członkom Trybunału (art. 13), Sekretarzowi oraz innym urzędnikom Trybunału (art. 14), ekspertom powołanym zgodnie z art. 289 Konwencji (art. 15), agentom, doradcom i adwokatom Trybunału (art. 16) oraz w ograniczonym zakresie świadkom, ekspertom i osobom pełniącym misje z polecenia Trybunału (art. 17). Zakres przyznanych przywilejów i immunitetów różni się w zależności od kategorii ich adresatów. Wśród przyznawanych przywilejów i immunitetów należy wymienić: nietykalność pomieszczeń Trybunału, immunitet od postępowania prawnego, nietykalność archiwów oraz wszelkich dokumentów należących lub przechowywanych przez Trybunał, prawo do używania kodów i szyfrów, zwolnienia z ograniczeń imigracyjnych, wymagań co do rejestracji cudzoziemców, zwolnienia z podatków, opłat celnych oraz ograniczeń importowych i eksportowych, zwrot ceł i podatków, zwolnienia podatkowe wynagrodzeń, honorariów i świadczeń wypłacanych Członkom i urzędnikom Trybunału. Pełniący obowiązki służbowe Członkowie Trybunału korzystają z przywilejów i immunitetów nadawanych szefom misji dyplomatycznych zgodnie z Konwencją Wiedeńską. Natomiast urzędnikom Trybunału, powołanym ekspertom zgodnie z art. 289 Konwencji oraz agentom, doradcom i adwokatom przyznaje się przywileje, immunitety i ułatwienia dyplomatyczne konieczne do niezależnego pełnienia ich funkcji. Także świadkowie, eksperci i osoby pełniące misje z polecenia Trybunału korzystają w okresie pełnienia misji z przywilejów, immunitetów i udogodnień, o których mowa w art. 15 litery od (a) do (f).

W Umowie zawarto generalną klauzulę, że przywileje, immunitety, udogodnienia i prerogatywy, o których mowa w art. 13-17, przyznaje się nie dla osobistej korzyści osób, lecz po to, aby zapewnić niezależność pełnienia ich funkcji w związku z pracą Trybunału. Umowa nakłada obowiązek na osoby korzystające z przywilejów i immunitetów przestrzegania ustaw i aktów normatywnych niższego rzędu Państwa-Strony, na którego terytorium mogą przybywać w związku ze

sprawami Trybunału i przez którego terytorium mogą się przemieszczać. Osoby te nie mogą również ingerować w sprawy wewnętrzne tego państwa.

Artykuł 20 przewiduje prawo i obowiązek kompetentnych władz do uchylenia immunitetu, w przypadku gdy, ich zdaniem, immunitet utrudniłby postępowania wymiaru sprawiedliwości i może być uchylony bez szkody dla wymiaru sprawiedliwości.

Umowa przewiduje ułatwienia w zakresie podróży określonych osób. Państwa-Strony zobowiązane są do uznawania jako ważne dokumenty podróży laissez-passer ONZ wydawane Członkom i urzędnikom Trybunału lub ekspertom powołanym zgodnie z art. 289 Konwencji oraz do szybkiego i nieodpłatnego rozpatrywania wniosków wizowych wyżej wymienionych osób oraz osób określonych w art. 16 i 17 Umowy.

Artykuł 22 gwarantuje swobodę poruszania się Członków Trybunału oraz osób wymienionych w art. 13-17 do siedziby Trybunału lub miejsca, gdzie Trybunał odbywa posiedzenia lub w inny sposób pełni swoje funkcje. Trybunał bowiem może odbywać posiedzenia i wykonywać swoje funkcje wszędzie tam, gdzie uzna to za pożądane.

Pozostałe postanowienia Umowy odnoszą się do kwestii zachowania bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 23), współpracy z władzami Państw-Stron celem ułatwienia egzekucji ich ustaw i zapobieżenia nadużyciom związanym z przywilejami, immunitetami, udogodnieniami i prerogatywami, o których mowa w niniejszej Umowie (art. 24), postanowień specjalnych (art. 25), rozstrzygania sporów (art. 26).

W odniesieniu do postanowień końcowych Umowa przewiduje, że będzie ona otwarta do podpisu przez wszystkie państwa w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych przez 24 miesiące, licząc od dnia 1 lipca 1997 r. (art. 27). Umowa podlega ratyfikacji (art. 28) i wchodzi w życie 30 dni od daty złożenia dziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia. W odniesieniu do każdego z państw, które ratyfikuje Umowę lub przystąpi do niej po złożeniu dziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego lub akcesyjnego, Umowa wchodzi w życie trzydziestego dnia, licząc od złożenia przez nie dokumentu ratyfikacyjnego lub akcesyjnego (art. 30).

3. Wyjaśnienie wyboru trybu związania RP umową międzynarodową

W związku z niepodpisaniem Umowy przez Rzeczpospolitą Polską w terminie określonym w jej art. 27, związanie się nią jest możliwe przez przystąpienie, zgodnie z jej art. 29. Na gruncie przepisów ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 39, poz. 443 oraz z 2002 r. Nr 216, poz. 1824), do przystąpienia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące ratyfikacji lub zatwierdzenia (art. 17 ustawy).

Postanowienia Umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza zawierają normy, które dotyczą wolności, praw i obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji oraz spraw uregulowanych w ustawie (art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji). Przywileje i immunitety określone w Umowie dotyczą m.in. spraw z zakresu prawa karnego, prawa finansowego, prawa o cudzoziemcach, prawa celnego.

W związku z powyższym związanie Umową powinno nastąpić w trybie art. 89 ust. 1 Konstytucji, w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Konsekwencją zastosowania przedmiotowego trybu będzie możliwość bezpośredniego stosowania Umowy po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (art. 91 ust. 1 Konstytucji) oraz pierwszeństwo Umowy przed ustawą, jeżeli ustawy nie da pogodzić się z Umową (art. 91 ust. 2 Konstytucji).

Związanie się Umową nie będzie miało wpływu na sytuację gospodarczą, społeczną i finansową państwa. Przystąpienie do przedmiotowej Umowy nie będzie wymagało wprowadzenia zmian do polskiego prawa i nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Umowa dotyczyć może obywateli polskich, o ile uczestniczyć oni będą w postępowaniu przed Trybunałem lub pełnić funkcje urzędowe w tej instytucji

1195/UP

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU**

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT/2855/2006/DP/sw

Warszawa, 21. 11. 2006 r.

**Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza, przyjętej na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza w dniu 23 maja 1997 r., do ratyfikacji, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Ewę Ośniecką-Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z przedłożonym projektem uchwały Rady Ministrów (pismo nr RM-10-115-06), uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag.

W związku z przedłożonym projektem umowy międzynarodowej (pismo nr RM 111-134-06 NOWY TEKST), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedłożona umowa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pani Anna Fotyga
Minister Spraw Zagranicznych

Pan Rafał Wiechecki
Minister Gospodarki Morskiej

Załącznik nr 1

Lista Państw-Sygnatariuszy Umowy

Stan na dzień 10 października 2006 r.

Liczba państw: 21

Republika Argentyńska, Związek Australijski, Republika Chorwacji, Państwo Kuwejt, Republika Libańska, Królestwo Niderlandów, Królestwo Norwegii, Republika Słowacka, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Królestwo Belgii, Republika Finlandii, Republika Federalna Niemiec, Republika Ghany, Republika Grecka, Jordańskie Królestwo Haszymidzkie, Sułtanat Omanu, Republika Portugalska, Republika Senegalu, Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki, Zjednoczona Republika Tanzanii, Republika Tunezyjska.

Załącznik nr 2

Lista Państw-Stron Umowy

Stan na dzień 10 października 2006 r.

Liczba państw: 28

Związek Australijski, Republika Austrii, Królestwo Arabii Saudyjskiej, Belize, Republika Boliwii, Republika Chorwacji, Republika Cypryjska, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Finlandii, Królestwo Hiszpanii, Republika Indii, Jamajka, Republika Kamerunu, Państwo Katar, Republika Korei, Państwo Kuwejt, Republika Libańska, Republika Liberii, Republika Litewska, Królestwo Niderlandów, Królestwo Norwegii, Republika Panamy, Republika Słowacka, Republika Słowenii, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Wschodnia Republika Urugwaju, Republika Włoska.

Umowa o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza

Państwa – Strony niniejszej Umowy,

mając na uwadze, że Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza powołuje Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza,

uznając, że Trybunał powinien posiadać zdolność prawną, przywileje i immunitety niezbędne do sprawowania swych funkcji,

powołując się na Statut Trybunału, który stanowi w artykule 10, że przy wykonywaniu funkcji Trybunału, członkowie Trybunału korzystają z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych,

uznając, że uczestniczące w postępowaniu osoby oraz urzędnicy Trybunału powinni posiadać przywileje i immunitety niezbędne do niezależnego pełnienia swych funkcji związanych z Trybunałem,

uzgodniły co następuje:

Artykuł 1 Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

- (a) „Konwencja” oznacza Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzoną w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r.;
- (b) „Statut” oznacza Statut Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza zamieszczony w Załączniku VI do Konwencji;
- (c) „Państwa – Strony” oznacza państwa strony niniejszej Umowy;
- (d) „Trybunał” oznacza Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza;
- (e) „Członek Trybunału” oznacza wybranego członka Trybunału lub osobę wybraną w konkretnym celu zgodnie z artykułem 17 Statutu;
- (f) „Sekretarz” oznacza sekretarza Trybunału i oraz innego urzędnika Trybunału pełniącego obowiązki sekretarza;
- (g) „urzędnicy Trybunału” oznacza sekretarza i innych członków personelu sekretariatu;
- (h) „Konwencja Wiedeńska” oznacza Konwencję wiedeńską o stosunkach dyplomatycznych, sporządzoną dnia 18 kwietnia 1961 r.

Artykuł 2 Osobowość prawna Trybunału

Trybunał posiada osobowość prawną. Posiada on zdolność do:

- (a) zawierania umów;
- (b) nabywania i rozporządzania mieniem ruchomym i nieruchomym;
- (c) podejmowania czynności procesowych.

Artykuł 3
Nienaruszalność pomieszczeń Trybunału

Pomieszczenia Trybunału są nietykalne, zgodnie z warunkami uzgodnionymi z właściwym Państwem – Stroną.

Artykuł 4
Flaga i godło

Trybunał może używać swej flagi i godła na swoich pomieszczeniach oraz służbowych pojazdach i innych środkach transportu.

Artykuł 5
Immunitet Trybunału, jego majątku, aktywów i funduszy

1. Trybunał korzysta z immunitetu jurysdykcyjnego, chyba że w jakimś szczególnym przypadku zrzecze się wyraźnie tego immunitetu. Zrzeczenie się immunitetu w żadnym stopniu nie rozciąga się na środki egzekucyjne.
2. Mienie, aktywa i fundusze Trybunału, niezależnie od miejsca, w którym się znajdują i w czym są posiadaniu, nie podlegają przeszukaniu, rekwizycji, konfiskacie, zajęciu, wywłaszczeniu ani żadnej innej formie ingerencji spowodowanej działaniem egzekucyjnym, administracyjnym, sądowym bądź wynikającym z ustaw.
3. Mienie, aktywa i fundusze Trybunału wyłącza się, w zakresie niezbędnym dla pełnienia przezeń swych funkcji, spod wszelkich ograniczeń, regulacji, form kontroli i moratoriów.
4. Pojazdy będące w posiadaniu Trybunału, lub którymi się posługuje, są objęte ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w Państwie, w którym pojazd jest używany.

Artykuł 6
Archiwa

Archiwa Trybunału oraz wszelkie dokumenty, które do niego należą lub są przezeń przechowywane, są nienaruszalne o każdej porze i bez względu na to gdzie się znajdują. Państwo – Strona, na którego terytorium znajdują się archiwa, jest informowane o miejscu przechowywania tych archiwów.

Artykuł 7
Wykonywanie funkcji Trybunału poza jego siedzibą

W przypadku, gdy Trybunał uzna za konieczne obradować albo w inny sposób wykonywać swoje funkcje, poza główną siedzibą, może zawrzeć porozumienie z zainteresowanym Państwem, uzgadniając warunki zapewnienia odpowiednich ułatwień, niezbędnych do wykonywania funkcji.

Artykuł 8
Komunikacja

1. Dla celów urzędowej komunikacji i korespondencji na terytorium każdego z Państw – Stron, Trybunałowi przysługuje, o ile jest to zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami tego Państwa, traktowanie nie mniej korzystne niż to, jakie Państwo –

Strona przyznało dowolnej organizacji międzyrządowej lub misji dyplomatycznej, jeśli chodzi o kwestie pierwszeństwa, stawek i podatków stosowanych wobec poczty oraz różnych komunikacji i korespondencji.

2. Trybunał może wykorzystywać wszystkie stosowne środki komunikacji, stosując kody i szyfry na użytek swej oficjalnej komunikacji lub korespondencji. Oficjalna komunikacja i korespondencja Trybunału są nienaruszalne.
3. Trybunał ma prawo wysyłać i otrzymywać korespondencję i inne materiały lub pisma kurierem lub w zapieczętowanych torbach, do których mają zastosowanie takie same przywileje, immunitety i udogodnienia jak w przypadku kurierów dyplomatycznych i poczty dyplomatycznej.

Artykuł 9

Zwolnienia z opodatkowania, cel oraz ograniczeń importowych lub eksportowych

1. Trybunał, jego aktywa, dochód i inne mienie, jak też operacje i transakcje zwalnia się od wszelkich podatków bezpośrednich; jednakże rozumie się, że Trybunał nie będzie występował o zwolnienie od podatków, które stanowią jedynie opłaty za usługi użyteczności publicznej.
2. Zwalnia się Trybunał od wszelkich opłat celnych, od podatku od obrotu importowego oraz z zakazów i ograniczeń nałożonych na artykuły importowane i eksportowane przez Trybunał do użytku służbowego.
3. Towary importowane lub zakupione w myśl tego zwolnienia nie mogą być sprzedane lub inaczej zbyte na terytorium Państwa – Strony, chyba że odbywa się to na warunkach uzgodnionych z Rządem Państwa – Strony. Trybunał jest również zwolniony od wszelkich opłat celnych, podatku od obrotu importowego, zakazów i ograniczeń importowych i eksportowych w odniesieniu do swoich publikacji.

Artykuł 10

Zwrot cel lub podatków

1. Przyjmuje się jako ogólną zasadę, że Trybunał nie będzie występował o zwolnienie z opłat celnych lub podatków, które włączono do cen ruchomości i nieruchomości oraz z podatków od świadczonych usług. Niemniej jednak, gdy Trybunał dokona, do użytku służbowego, większych zakupów mienia i towarów lub usług opodatkowanych, lub podlegających opodatkowaniu, Państwa – Strony przyjmą stosowne rozwiązania administracyjne w celu zwolnienia z tego rodzaju ciężarów lub zwrotu poniesionych opłat lub zapłaconego podatku.
2. Towary zakupione w ramach takiego zwolnienia lub objęte takim zwrotem nie mogą zostać sprzedane ani w inny sposób zbyte, chyba że na warunkach ustanowionych przez Państwo – Stronę, która udzieliła zwolnienia lub dokonała zwrotu. Nie przyznaje się zwolnień lub zwrotów w odniesieniu do opłat za usługi użyteczności publicznej świadczone na rzecz Trybunału.

Artykuł 11

Opodatkowanie

1. Wynagrodzenia, honoraria i świadczenia wypłacane Członkom i urzędnikom Trybunału są zwolnione od podatku.
2. W przypadku, gdy opodatkowanie zależy od okresu pobytu, w którym Członek lub urzędnik Trybunału przebywa w Państwie, w związku z wykonywaniem swych

urzędowych obowiązków, to czas urzędowania nie jest traktowany jako okres zamieszkania, jeśli członkowie lub urzędnicy, o których mowa, posiadają przywileje i immunitety oraz inne ułatwienia dyplomatyczne.

3. Państwa – Strony nie są zobligowane do zwolnienia z podatku od wynagrodzeń, emerytur lub rent wypłacanych byłym Członkom lub byłym urzędnikom Trybunału.

Artykuł 12

Fundusze i zwolnienia z ograniczeń dewizowych

1. Bez ograniczeń, które wynikałyby ze środków kontroli finansowej, regulacji lub moratoriów finansowych jakiegokolwiek rodzaju, podczas wykonywania swej działalności, Trybunał:
 - (a) może posiadać wszelkiego rodzaju fundusze, waluty lub złoto oraz prowadzić rachunki w dowolnej walucie;
 - (b) ma swobodę transferu swych funduszy, złota lub waluty z kraju do kraju i na terenie każdego kraju oraz wymiany posiadanych waluty na inne;
 - (c) może otrzymywać, posiadać, zbywać, przekazywać, wymieniać lub w inny sposób obracać obligacjami i innymi papierami wartościowymi.
2. Wykonując swe prawa o których mowa w ust. 1, Trybunał uwzględni należycie wszystkie oświadczenia dowolnego Państwa – Strony w zakresie, w jakim uznaje się, że można postępować w myśl takiego oświadczenia bez szkody dla interesów Trybunału.

Artykuł 13

Członkowie Trybunału

1. Pełniący obowiązki służbowe Członkowie Trybunału korzystają z przywilejów, immunitetów, ułatwień i prerogatyw nadawanych szefom misji dyplomatycznych zgodnie z Konwencją wiedeńską.
2. Członkom Trybunału i członkom ich rodzin, pozostających z nimi we wspólnocie domowej przysługują wszelkie ułatwienia umożliwiające im opuszczenie kraju pobytu oraz wjazd i wyjazd z kraju w którym zasiada Trybunał. W wypadku odbywania podróży związanych z pełnieniem swych obowiązków, we wszystkich krajach, przez które muszą przejeżdżać korzystają z przywilejów, immunitetów i ułatwień, jakich te kraje udzielają w podobnych okolicznościach dyplomatom.
3. Jeśli członkowie Trybunału, pozostający do dyspozycji Trybunału, przebywają w kraju, innym niż ten, którego są obywatelami lub gdzie stale zamieszkują, razem z członkami rodzin, pozostającym z nimi we wspólnocie domowej, korzystają z przywilejów, immunitetów i ułatwień dyplomatycznych, na czas ich pobytu w tym kraju.
4. Zgodnie z Konwencją wiedeńską, Członkowie Trybunału, razem z członkami rodziny pozostającymi we wspólnocie domowej, korzystają z takich samych jak dyplomaci ułatwień związanych z powrotem do kraju podczas kryzysu międzynarodowego.
5. Członkowie Trybunału powinni posiadać ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wykupione na pojazd własny lub użytkowany, zgodnie z ustawami i aktami normatywnymi niższego rzędu Państwa, w którym pojazd jest używany.
6. Ustępy 1 do 5 niniejszego artykułu stosuje się wobec Członków Trybunału nawet po wprowadzeniu na ich miejsce następcy, jeśli nadal pełnią swe funkcje zgodnie z artykułem 5, ustępem 3 Statutu.
7. Aby zapewnić Członkom Trybunału całkowitą wolność wypowiedzi i niezależność pełnienia obowiązków, obejmuje się ich immunitetem od postępowania prawnego odnośnie słów wypowiedzianych lub napisanych i wszelkich czynów dokonanych

podczas pełnienia swych funkcji, nawet, gdy nie są już Członkami Trybunału ani nie pełnią już swych funkcji.

Artykuł 14 *Urzednicy*

1. Pełniącemu związane z Trybunałem obowiązki Sekretarzowi nadaje się przywileje, immunitety i inne ułatwienia dyplomatyczne.
2. Innym urzędnikom Trybunału, w kraju, w którym znajdują się w związku z pełnionymi obowiązkami służbowymi lub w kraju, przez który przejeżdżają w związku z tymi obowiązkami, przyznaje się przywileje, immunitety i ułatwienia dyplomatyczne konieczne dla niezależnego pełnienia ich funkcji. W szczególności przyznaje się:
 - (a) immunitet chroniący ich przed aresztowaniem lub zatrzymaniem i zajęciem ich bagażu osobistego;
 - (b) prawo do bezcłowego wwozu, gdy po raz pierwszy obejmują placówkę w określonym kraju, mebli i rzeczy osobistych oraz bezcłowego wywozu tychże do ich kraju stałego zamieszkania;
 - (c) zwolnienie z kontroli bagażu osobistego, chyba że zachodzą poważne podstawy by przypuszczać, że bagaż zawiera artykuły nie przeznaczone do osobistego użytku lub artykuły, których wwóz lub wywóz jest zabroniony prawem lub których dotyczą przepisy o kwarantannie danego Państwa Strony; w takim wypadku kontrolę należy przeprowadzić w obecności zainteresowanego urzędnika;
 - (d) immunitet chroniący przed postępowaniem prawnym w odniesieniu do wypowiedzianych lub napisanych słów oraz do wszystkich czynności dokonanych w trakcie pełnienia obowiązków służbowych, który obowiązuje również po zaprzestaniu pełnienia funkcji;
 - (e) zwolnienie z obowiązkowej służby wojskowej;
 - (f) wraz z członkami ich rodzin, pozostających z nimi we wspólnocie domowej, zwolnienie z ograniczeń imigracyjnych i wymagań dotyczących rejestracji cudzoziemców;
 - (g) przywileje i ułatwienia walutowe, w tym w zakresie wymiany walut takie same, jak przyznawane urzędnikom porównywalnego szczebla akredytowanym przy rządzie danego Państwa;
 - (h) wraz z członkami ich rodzin, pozostających z nimi we wspólnocie domowej, ułatwienia repatriacyjne takie same, jak przyznawane dyplomatom podczas kryzysu międzynarodowego zgodnie z Konwencją wiedeńską.
3. Od urzędników Trybunału wymaga się posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, obejmującego posiadane lub będące w użyciu pojazdy, zgodnie z wymogami prawa i przepisów obowiązujących w Państwie, w którym korzysta się z pojazdu.
4. Trybunał poinformuje Państwa – Strony o kategoriach urzędników, do których odnoszą się przepisy niniejszego artykułu. Nazwiska urzędników objętych stosowną kategorią należy od czasu do czasu przekazywać wszystkim Państwom – Stronom.

Artykuł 15 *Eksperci powołani na podstawie artykułu 289 Konwencji*

Ekspertom powołanym zgodnie z artykułem 289 Konwencji, w czasie pełnienia ich misji, w tym podczas podróży odbywanych w związku z pełnioną misją, przyznaje się przywileje, immunitety i ułatwienia konieczne dla niezależnego pełnienia ich funkcji.

W szczególności przyznaje się:

- (a) immunitet chroniący ich przed aresztowaniem lub zatrzymaniem i zajęciem ich bagażu osobistego;

- (b) zwolnienie z kontroli bagażu osobistego, chyba że zachodzą poważne podstawy by przypuszczać, że bagaż zawiera artykuły nie przeznaczone do osobistego użytku lub artykuły, których wwóz lub wywóz jest zabroniony prawem lub których dotyczą przepisy o kwarantannie danego Państwa Strony; w takim wypadku kontrolę należy przeprowadzić w obecności zainteresowanego eksperta;
- (c) immunitet chroniący przed postępowaniem prawnym w odniesieniu do wypowiedzianych lub napisanych słów oraz do wszystkich czynności dokonanych w trakcie pełnienia obowiązków służbowych, który obowiązuje również po zaprzestaniu pełnienia funkcji;
- (d) nienaruszalność dokumentów i pism;
- (e) zwolnienie z ograniczeń imigracyjnych i rejestracji cudzoziemców;
- (f) przywileje i ułatwienia walutowe, w tym w zakresie wymiany walut takie same, jak przyznawane przedstawicielom obcych rządów pełniących czasowo misje urzędowe;
- (g) ułatwienia repatriacyjne takie same, jak przyznawane dyplomatom podczas kryzysu międzynarodowego zgodnie z Konwencją Wiedeńską.

Artykuł 16
Agenci, doradcy i adwokaci

1. Agentom, doradcom i adwokatom Trybunału w czasie pełnienia ich misji, w tym podczas podróży odbywanych w związku z pełnioną misją, przyznaje się przywileje, immunitety i ułatwienia konieczne dla niezależnego pełnienia ich funkcji.

W szczególności przyznaje się:

- (a) immunitet chroniący ich przed aresztowaniem lub zatrzymaniem i zajęciem ich bagażu osobistego;
- (b) zwolnienie z kontroli bagażu osobistego, chyba że zachodzą poważne podstawy by przypuszczać, że bagaż zawiera artykuły nie przeznaczone do osobistego użytku lub artykuły, których wwóz lub wywóz jest zabroniony prawem lub których dotyczą przepisy o kwarantannie danego Państwa Strony; w takim wypadku kontrolę należy przeprowadzić w obecności zainteresowanego agenta, doradcy lub adwokata;
- (c) immunitet chroniący przed postępowaniem prawnym w odniesieniu do wypowiedzianych lub napisanych słów oraz do wszystkich czynności dokonanych w trakcie pełnienia obowiązków służbowych, który obowiązuje również po zaprzestaniu pełnienia funkcji;
- (d) nienaruszalność dokumentów i pism;
- (e) prawo otrzymywania dokumentów lub korespondencji kurierem lub w zapieczętowanych przesyłkach;
- (f) zwolnienie z ograniczeń imigracyjnych i rejestracji cudzoziemców;
- (g) przywileje i ułatwienia walutowe, w tym w zakresie wymiany walut oraz bagażu osobistego takie same, jak przyznawane przedstawicielom obcych Rządów pełniących czasowo misje urzędowe;
- (h) ułatwienia repatriacyjne takie same, jak przyznawane dyplomatom podczas kryzysu międzynarodowego zgodnie z Konwencją Wiedeńską.

2. Po otrzymaniu skierowanej przez strony notyfikacji dotyczącej postępowania przed Trybunałem w związku z powołaniem agenta, doradcy lub adwokata, wystawia się zaświadczenie o statusie takiego przedstawiciela, podpisane przez Sekretarza i ograniczone do rozsądnie określonego czasu, koniecznego do przeprowadzenia postępowania.

3. Kompetentne władze właściwego Państwa udzielą przywilejów, immunitetów i ułatwień, o których mowa w niniejszym artykule po okazaniu zaświadczenia wymienionego w ustępie 2.

4. Tam, gdzie występowanie jakiegokolwiek formy opodatkowania zależy od okresu zamieszkania, okresy, w których agenci, doradcy lub adwokaci przebywają w Państwie w związku z wykonywaniem swych urzędowych obowiązków, nie są traktowane jako okresy zamieszkania.

Artykuł 17

Świadkowie, eksperci i osoby pełniące misje

1. Świadkowie, eksperci i osoby pełniące misje z polecenia Trybunału, w okresie pełnienia misji, włączając w to okresy podróży w związku z misją, korzystają z przywilejów, immunitetów i ułatwień, o których mowa w artykule 15, litery od (a) do (f).
2. W okresie kryzysu międzynarodowego, świadkom, ekspertom i osobom o których mowa wyżej przyznaje się ułatwienia repatriacyjne.

Artykuł 18

Obywatele oraz osoby z prawem stałego pobytu

Bez uszczerbku dla artykułu 11, osoba korzystająca z immunitetów i przywilejów zgodnie z niniejszą Umową, na terytorium Państwa – Strony, którego jest obywatelem lub posiada miejsce stałego zamieszkania, korzysta jedynie z immunitetu jurysdykcyjnego oraz z nietykalności odnośnie słów wypowiedzianych lub napisanych i wszelkich czynności dokonanych w trakcie pełnienia obowiązków, który to immunitet obowiązuje również po zaprzestaniu pełnienia funkcji związanych z Trybunałem, chyba że Państwo – Strona przyzna jej dodatkowe przywileje i immunitety.

Artykuł 19

Przestrzeganie ustaw i aktów normatywnych niższego rzędu

1. Przywileje, immunitety, ułatwienia i prerogatywy, zgodnie z treścią artykułów 13 do 17 niniejszej Umowy, przyznaje się nie dla osobistej korzyści osób, lecz po to by zapewnić niezależność pełnienia ich funkcji w związku z pracą Trybunału.
2. Jest obowiązkiem osób, o których mowa w artykułach 13 do 17, bez naruszenia ich przywilejów i immunitetów, przestrzegać ustaw i aktów normatywnych niższego rzędu Państwa – Strony, na którego terytorium mogą takie osoby przebywać w związku ze sprawami Trybunału i przez którego terytorium mogą przemieszczać się w takich okolicznościach. Osoby takie nie mogą również ingerować w sprawy wewnętrzne tego państwa.

Artykuł 20

Uchylenie

1. Zważywszy, że przywileje i immunitety, o których mowa w niniejszej umowie są przyznawane dla dobra wymiaru sprawiedliwości a nie dla osobistych korzyści poszczególnych osób, kompetentne władze mają prawo i obowiązek uchylić immunitet w przypadku gdy, ich zdaniem, immunitet utrudniłby postępowanie wymiaru sprawiedliwości i może być uchylony bez szkody dla wymiaru sprawiedliwości.
2. W tym celu władzą kompetentną w wypadku agentów, doradców i adwokatów reprezentujących Państwo lub desygnowanych przez Państwo, które jest stroną w toczącym się przed Trybunałem postępowaniu, będzie rzeczono Państwo. W przypadku innych agentów, doradców i adwokatów, Sekretarza, ekspertów powołanych zgodnie z artykułem 289 Konwencji oraz świadków, ekspertów i osób pełniących misje, władzą

kompetentną będzie Trybunał. W przypadku innych urzędników Trybunału, kompetentną władzą będzie Sekretarz, działający za zgodą Prezesa Trybunału.

Artykuł 21
Dokumenty podróży i wizy

1. Państwa Strony uznają jako ważne dokumenty podrózne wystawione przez ONZ Członkom i urzędnikom Trybunału lub ekspertom powołanym zgodnie z artykułem 289 Konwencji.
2. Podania wizowe, tam gdzie są konieczne, składane przez Członków Trybunału i Sekretarza są rozpatrywane tak szybko jak to możliwe. Podania wizowe składane przez wszelkie inne osoby posiadające przepustkę, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, lub mające do niej tytuł, jak też przez osoby, o których mowa w artykułach 16 i 17, są rozpatrywane tak szybko jak to możliwe, jeżeli osoby te posiadają zaświadczenia o odbywaniu podróży w sprawach Trybunału.

Artykuł 22
Swoboda poruszania się

Żadne, w tym administracyjne, ograniczenia nie naruszają swobody poruszania się do i z miejsca głównej siedziby Trybunału lub do i z miejsca, gdzie Trybunał odbywa posiedzenie lub w inny sposób wykonuje swe funkcje, Członkom Trybunału, a także innym osobom, o których mowa w artykułach od 13 do 17.

Artykuł 23
Zachowanie bezpieczeństwa i porządku publicznego

1. Jeśli odnośne Państwo Strona uważa za konieczne podjąć – bez ujmy dla niezależnych i właściwych działań Trybunału – środki niezbędne dla bezpieczeństwa lub utrzymania porządku publicznego Państwa Strony zgodnie z prawem międzynarodowym, zwraca się do Trybunału tak szybko, jak pozwalają na to okoliczności aby określić, drogą wzajemnego porozumienia środki konieczne do ochrony Trybunału.
2. Trybunał współpracuje z rządem rzeczonoego Państwa Strony celem uniknięcia naruszenia, w wyniku swych działań, bezpieczeństwa lub porządku publicznego Państwa Strony.

Artykuł 24
Współpraca z władzami Państw Stron

Trybunał zawsze współpracuje z właściwymi władzami Państw Stron w celu ułatwiania egzekucji ich ustaw i aby zapobiec nadużyciom związanym z przywilejami, immunitetami, ułatwieniami i prerogatywami, o których mowa w niniejszej Umowie.

Artykuł 25
Stosunek do porozumień specjalnych

O ile postanowienia niniejszej Umowy i postanowienia jakiegokolwiek porozumienia specjalnego istniejącego między Trybunałem a Państwem Stroną odnoszą się do tej samej sprawy, oba postanowienia traktuje się, jeśli to możliwe, jako uzupełniające tak, by oba postanowienia można było stosować i by żadne z nich nie zawężyło skutku drugiego z nich; w wypadku konfliktu, decyduje postanowienie porozumienia specjalnego.

Artykuł 26
Rozstrzygnięcie sporów

1. Trybunał podejmuje odpowiednie działania w kierunku rozstrzygnięcia:
 - (a) sporów na tle zawartych kontraktów oraz innych sporów o charakterze prywatnoprawnym, w których Trybunał jest stroną;
 - (b) sporów dotyczących jakiegokolwiek osoby, o której mowa w niniejszej Umowie, a która z racji swego stanowiska jest objęta immunitetem, o ile immunitetu nie uchylono.
2. Wszelkie spory powstałe na tle interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy kieruje się do trybunału arbitrażowego, o ile strony nie zgodziły się na inne rozstrzygnięcie. Jeśli spór powstaje między Trybunałem a Państwem Stroną i nie dochodzi do ugody drogą konsultacji, negocjacji lub innej przyjętej formy osiągania ugody w ciągu trzech miesięcy od złożenia wniosku przez jedną ze stron sporu, na wniosek jednej ze stron jest kierowany do ostatecznej decyzji panelu trzech arbitrów. Jednego z nich wybiera Trybunał, jednego Państwo Strona a trzeciego, Przewodniczącego panelu, wybierają dwaj pierwsi arbitrzy. Gdyby któraś ze stron nie wyznaczyła arbitra w ciągu dwóch miesięcy od powołania arbitra przez drugą ze stron, mianuje go Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych. Gdyby dwaj pierwsi arbitrzy nie uzgodnili powołania trzeciego arbitra w ciągu trzech miesięcy od mianowania dwóch pierwszych arbitrów, wyboru trzeciego arbitra dokona Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych na wniosek Trybunału lub Państwa Strony.

Artykuł 27
Podpisanie

Umowa niniejsza zostanie wyłożona do podpisu przez wszystkie Państwa i pozostanie wyłożona do podpisu w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych przez dwadzieścia cztery miesiące, licząc od 1 lipca 1997 roku.

Artykuł 28
Ratyfikacja

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone u Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 29
Przystąpienie

Umowa niniejsza pozostanie otwarta do przystąpienia dla wszystkich Państw. Dokumenty przystąpienia zostaną złożone u Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 30
Wejście w życie

1. Umowa niniejsza wchodzi w życie w 30 dni od daty złożenia dziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia.
2. W odniesieniu do każdego z Państw, które ratyfikuje niniejszą Umowę lub przystąpi do niej po złożeniu dziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego lub akcesyjnego, niniejsza

Umowa wchodzi w życie trzydziestego dnia licząc od złożenia przezeń dokumentu ratyfikacyjnego lub akcesyjnego.

Artykuł 31
Stosowanie tymczasowe

Państwo, które ma zamiar ratyfikować niniejszą Umowę, lub przystąpić do niej, może w każdej chwili powiadomić depozytariusza, że będzie tę Umowę stosować tymczasowo przez okres nie przekraczający dwóch lat.

Artykuł 32
Stosowanie ad hoc

W wypadku sporu przedłożonego Trybunałowi zgodnie ze Statutem, Państwo, które nie jest stroną niniejszej Umowy a jest stroną sporu może doraźnie i dla celów dotyczącej go sprawy i na jej czas stać się stroną niniejszej Umowy składając dokument akceptacji. Dokumenty akceptacji składa się u Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, które nabierają mocy z dniem ich złożenia.

Artykuł 33
Wypowiedzenie

1. Państwo Strona może wypowiedzieć niniejszą Umowę notyfikując o tym pisemnie Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie nabiera mocy w rok od dnia otrzymania notyfikacji, chyba że w notyfikacji podaje się datę późniejszą.
2. Wypowiedzenie w żaden sposób nie wpływa na obowiązek Państwa Strony wypełniania zobowiązań zawartych w niniejszej Umowie, do czego byłoby zobligowane w myśl prawa międzynarodowego niezależnie od niniejszej Umowy.

Artykuł 34
Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszej Umowy jest Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 35
Autentyczność tekstów

Teksty arabski, chiński, angielski, francuski, rosyjski i hiszpański niniejszej Umowy są na równi autentyczne.

Na dowód powyższego, poniżsi Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę.

Wyłożono do podpisu w Nowym Jorku dnia pierwszego lipca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego siódmego roku w jednym oryginale sporządzonym w językach arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim.

Deklaracje i zastrzeżenia

Italy

Declaration:

"With regard to the above-mentioned Agreement, Italy interprets Article 11, par. 2, and Article 16, paragraph 4 as referred exclusively to income paid by the Court, this excluding any exemption for income from other sources."

Włochy

Deklaracja:

„W odniesieniu do powyższej Umowy, Włochy interpretują art. 11 ust. 2 oraz art. 16 ust. 4 jako odnoszące się wyłącznie do świadczeń wypłacanych przez Trybunał, bez jakichkolwiek wyjątków dla świadczeń pochodzących z innych źródeł.”